

Prøvefrie skoler

Lige adgangsmuligheder til ungdomsuddannelser

På vegne af et netværk bestående af godt 30 prøvefrie friskoler har vi søgt om foretræde for Undervisningsudvalget den 23. oktober 2018.

At vi i Danmark har frie skoler er en stor demokratisk særegenhed og vi ønsker i vores foretrædelse at være med til at sikre denne frihed. Vi vil gerne gøre opmærksom på, at der ikke er lige forhold i vejen til ungdomsuddannelserne for elever uden folkeskolens afgangsprøve.

Forældrene på vore friskoler har truffet et valg om forholdet til karakterer, test og prøver. Forældrene er klar over, at det er et vilkår i ungdomsuddannelser og videregående uddannelser, og er således bevidste om den udfordring der er i mødet med karakterer og prøver for eleverne. Ikke desto mindre mener de, at den prøvefri skole er det rigtige valg. En prøvefri skole skal gøre eleverne klar til videregående uddannelse, og det gør vi fuldt ud lige så godt som skoler med karakterer og afgangsprøver.

Er en elev ikke parat til en ungdomsuddannelse, vil vi på ingen måde anbefale eller vurdere det som muligt. Vi kan ikke som skoler tåle at vurdere forkert, da det straks vil få konsekvenser for vores ry og rygte. Og ungdomsuddannelserne vil gerne have vores elever, det har vi klare tilkendegivelser på bl.a. fra formanden for Danske Gymnasier.

Vi vil skitsere to modeller, som vil kunne sikre en lige stilling for vores elever i forskellig grad.

- *Den mest umiddelbare model (model 1 i figuren nedenfor) går ud på at flytte tidspunktet for optagelsesprøven og fastsætte et tidspunkt for optagelsessamtalen. Derved kan der sikres mere lige vilkår, idet de to første punkter nedenfor i rimeligt omfang vil blive tilgodeset.*

Vi ser følgende ulemper for elever fra prøvefrie skoler i dag:

- a) For elever fra prøvefrie skoler, som ønsker at komme på en gymnasial uddannelse ligger prøven senere. Optagelsesprøven placeres midt i juni. Optagelsessamtalen placeres efter resultatet af optagelsesprøven er kendt, og derfor sandsynligvis efter skoleårets afslutning. For elever til en erhvervsuddannelse ligger prøven efter skoleårets afslutning.*
- b) Optagelsesprøven afholdes på ungdomsuddannelsesinstitutionen, og således i nye fysiske omgivelser, og med andre voksne omkring sig i prøvesituationen.*
- c) Muligheden for at komme på den ønskede ungdomsuddannelse afgøres på en enkelt dag ved optagelsesprøven, og har kun meget begrænset forbindelse med den vurdering af lærer og leder fra elevens egen skole, der har et nært kendskab til alle elevens kompetencer.*

Den anden model er:

- *Den kalder vi for "Grundskolens kvote 2" (model 2), idet den baserer sig på analoge tilgange til dem, som kendes fra videregående uddannelser.*

Alle prøvefrie skoler udformer meget grundige og detaljerede udtalelser på den enkelte elev. Som en del af dette forslag kunne der, i samarbejde med undervisningsministeriet, udarbejdes en skabelon for sådanne udtalelser. Disse kunne indeholde en liste over de fag eleven har haft i sin skolegang, en udtalelse med en vurdering af elevens kompetencer i fagene, samt en beskrivelse af elevens sociale og personlige kompetencer. Udtalelsen afsluttes med en konkret evaluering af om eleven vurderes egnet til den aktuelle uddannelse.

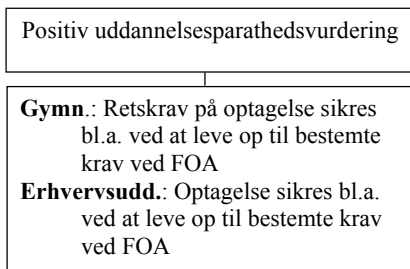
Ved denne tilgang vil vurderingen af elevens evner, kompetencer og interesse for den aktuelle ungdomsuddannelse blive langt bedre og mere sikker, ligesom skolens pædagogiske linje som prøvefri skole kan gennemføres fra start til slut af grundskoleforløbet, og derved sikre den demokratiske ret som friskole.

Det kan også være en mulighed, at I gerne ser, at den enkelte skole skal akkrediteres for at kunne udforme denne type adgangsgivende udtalelser. Som et led i denne akkreditering kunne tilknyttes en tilsynsførende, der kan kontrollere, at kvaliteten i arbejdet med udtalelserne er i orden.

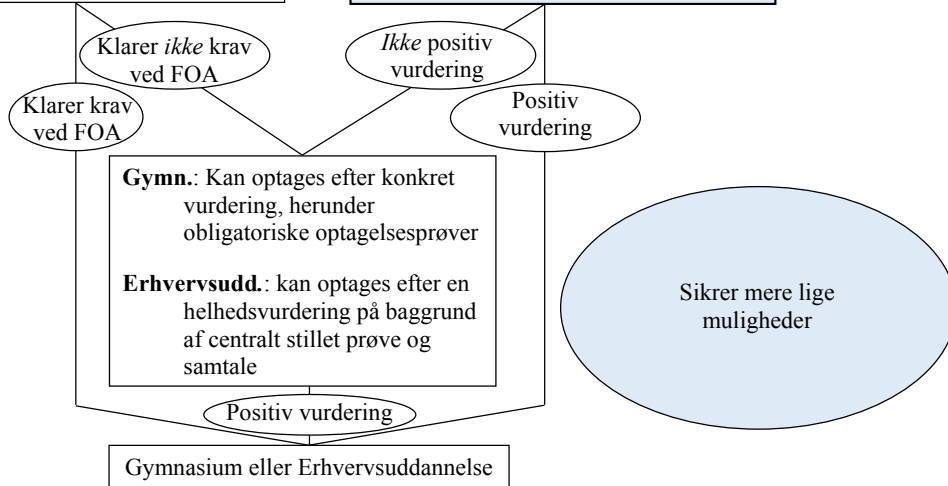
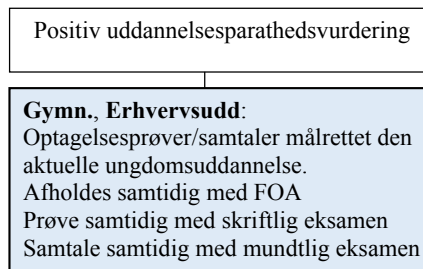
Begge modeller er skitseret nedenfor.

Model 1. Mere lige muligheder:

Elever, der tager folkeskolens afgangsprøve (FOA):

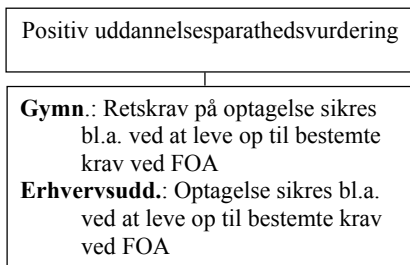

Elever, der går på en prøvfri skole:

Model 2. Grundskolens kvote 2:

Elever, der tager folkeskolens afgangsprøve (FOA):

Elever, der går på en prøvfri skole:

